

EEC : EASTERN SPECIAL ECONOMIC CORRIDOR

อีอีซี : เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

กรณีศึกษา : มิติการลงทุนและการจ้างงาน

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่พฤหัสบดีที่ 26 เมษายน 2561

อีอีซี ขับเคลื่อนประเทศไทยสู่เศรษฐกิจ

ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกหรือ “EEC : EASTERN SPECIAL ECONOMIC CORRIDOR” เป็นความริเริ่มของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา-ชลบุรี-ระยอง โดย (ร่าง) พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษเขตภาคตะวันออกประกอบด้วย 72 มาตรา สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้เห็นชอบเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561 รัฐบาลจะใช้งบลงทุนกว่า 1.66 ล้านล้านบาทในการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมรองรับอุตสาหกรรมดิจิทัลรวมถึงโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงจังหวัดเป้าหมาย เช่น สนามบินอู่ตะเภาซึ่งจะเป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่ 3 ของประเทศ, พัฒนาท่าเรือแหลมฉบัง เฟส 3 และท่าเรือมาบตาพุด, การก่อสร้างถนนมอเตอร์เวย์และรถไฟความเร็วสูงเชื่อม กทม.-ระยอง ฯลฯ

แนวคิดของอีอีซีเป็นการปลุกการลงทุนใหม่ (NEW ENGINE INDUSTRY) เพื่อสอดรับกับอุตสาหกรรมดิจิทัลเป็นการลงทุนครั้งใหญ่ที่สุดในประวัติศาสตร์ของไทย อีอีซีเสมือนหนึ่งเป็นโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ดภาค 2 ซึ่งอดีตนายกรัฐมนตรีพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ ได้ดำเนินการมากกว่า 30 ปีอันส่งผลของโครงการดังกล่าวทำให้ประเทศไทยมาถึงจุดนี้ได้โดยธนาคารโลกจัดระดับเศรษฐกิจของไทยอยู่ในระดับที่ 26 ของโลกในอาเซียนเป็นอันดับ 2 รองจากอินโดนีเซีย

สาระสำคัญของ พ.ร.บ. เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นการพัฒนาเชิงพื้นที่และไม่ได้จำกัดอยู่ในเฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง แต่ยังสามารถขยายไปพื้นที่ใดในภาคตะวันออกตามที่จะออกเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกา อุตสาหกรรมเป้าหมายที่จะได้รับสิทธิประโยชน์ประกอบด้วยกำหนดไว้ 10 อุตสาหกรรม ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่, อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ, การท่องเที่ยว, เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ, แปรรูปอาหาร, หุ่นยนต์, การบิน-โลจิสติกส์, เชื้อเพลิงและเคมีชีวภาพ, อุตสาหกรรมดิจิทัลและการแพทย์-สุขภาพครบวงจร

EEC : ความสัมพันธ์ของการลงทุนกับการจ้างงาน

การจ้างงานเกี่ยวข้องกับนายจ้างซึ่งปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ 2561) มีสถานประกอบการจดทะเบียนนิติบุคคลที่ยังดำเนินกิจการจำนวน 691,227 กิจการ เงินลงทุน 17.24 ล้านล้านบาท ตัวเลขดังกล่าวได้รวมโรงงานอุตสาหกรรมทั่วประเทศทั้งสิ้น 1.398 แสนโรงงานแต่ยังไม่รวมธุรกิจประเภทรายย่อย (Micro Finance) ซึ่งไม่ได้จดทะเบียนนิติบุคคลจำนวน 678,000 ราย มูลค่าลงทุน 3.55 ล้านล้านบาท จากจำนวนสถานประกอบการนิติบุคคลพบว่าผู้ประกอบการรายย่อยมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 88 แต่มูลค่าการลงทุนเพียงร้อยละ 0.57 เทียบกับ

ผู้ประกอบการรายใหญ่เชิงปริมาณมีเพียงร้อยละ 2.06 แต่มูลค่าการลงทุนสูงถึงร้อยละ 83.82 ขณะที่ผู้ประกอบการรายกลางเชิงปริมาณมีสัดส่วนร้อยละ 9.67 มูลค่าการลงทุนมีสัดส่วน 10.42 ตัวเลขนี้แสดงให้เห็นถึงการลงทุนของไทยที่ผ่านมามีการกระจุกตัว คำถามคือการผลักดันอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่อีอีซีจะยิ่งเพิ่มช่องว่างของความเหลื่อมล้ำมากขึ้น

ผู้ประกอบการนายจ้างประเภทต่างๆ
(จำนวนนิติบุคคล 691,227 รายมูลค่า 17.24 ล้านล้านบาท)
ข้อมูล เดือนกุมภาพันธ์ 2561

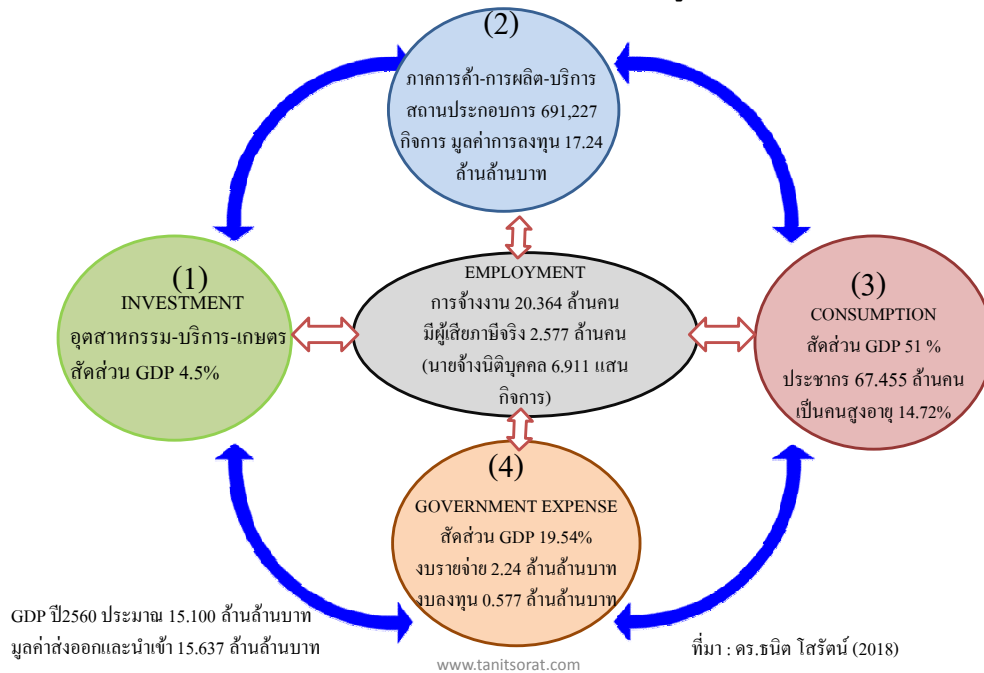
ประเภท	การลงทุน/(ล้านบาท)	จำนวน	สัดส่วน
รายย่อย (SMALL)	ไม่เกิน 5.0 ล้านบาท	610,117 ราย	88%
	มูลค่าการลงทุน	99,000 ล้านบาท	0.57%
รายกลาง (MEDIUM)	5.0-100 ล้านบาท	66,856 ราย	9.67%
	มูลค่าการลงทุน	1.80 ล้านล้านบาท	10.42%
รายใหญ่ (LARGE)	มากกว่า 100 ล้านบาท	14,254 ราย	2.06%
	มูลค่าการลงทุน	14.45 ล้านล้านบาท	83.82%

ที่มา : กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

การลงทุนของนายจ้างมีความสัมพันธ์โดยตรงกับปัจจัยการจ้างงาน กล่าวคือการประกอบวิสาหกิจของนายจ้างทำให้เกิดการจ้างงานเฉพาะสถานประกอบการซึ่งเป็นนิติบุคคล 6.91 แสนกิจการของภาคการค้า-การผลิต-การบริการ มีการจ้างงานถึง 20.364 ล้านคนแต่ในจำนวนนี้มีผู้เสียภาษีจริงมีเพียง 2.577 ล้านคนปริมาณของแรงงานใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานในแต่ละปีประมาณ 6.5 แสนคน จำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนใหม่ในการที่จะรองรับแรงงานใหม่แต่ละปีมีแรงงานใหม่ตกค้างสูงถึง 8.0 หมื่นคนต่อปี

ทั้งนี้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม-ชายส่งขายปลีก-ก่อสร้าง-โลจิสติกส์-ท่องเที่ยว-การเงิน ฯลฯ คิดเป็นสัดส่วนของแรงงานที่มีงานทำร้อยละ 54.16 แรงงานกลุ่มนี้มีอำนาจซื้อเป็นกลุ่มใหญ่อยู่ในภาคการบริโภคซึ่งมีสัดส่วนอยู่ใน GDP สูงถึงร้อยละ 51 เป็นกลุ่มที่เกี่ยวเนื่องทั้งด้านภาษีบุคคล, ภาษี VAT และภาษีนิติบุคคล ซึ่งทำให้รัฐบาลสามารถมีงบรายจ่ายแต่ละปีประมาณ 2.70 ล้านล้านบาทในการใช้จ่ายและสามารถมีงบประมาณไปอุดหนุนช่วยเหลือเกษตรกรซึ่งเป็นแรงงานกลุ่มที่ยังมีความอ่อนแอ

EEC : ความสัมพันธ์ของการลงทุนกับการจ้างงาน และปัจจัยการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ทำไมต้องมีเศรษฐกิจพิเศษอีอีซี

การลงทุนของไทยลดน้อยถอยลงเพราะขีดความสามารถการแข่งขันที่เปลี่ยนไปจากอดีตรวมไปถึงเศรษฐกิจโลกที่ชะลอตัวและปัญหาการเมืองในประเทศต่อเนื่องมาจนถึงระบอบการปกครองซึ่งขัดต่อความเป็นประชาธิปไตย อีกทั้งการส่งเสริมการลงทุนของไทยที่ผ่านมาไร้ทิศทาง ขาดจุดขายทั้งด้านทรัพยากรทางธรรมชาติจำนวนแรงงานที่ไม่พอเพียง ต้นทุนค่าจ้างสูงเมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะทักษะและกฎระเบียบของทางราชการ อีกทั้งการเปลี่ยนแปลงของภูมิทัศน์การลงทุนใหม่ทำให้การแข่งขันด้านการลงทุนของในอาเซียนมีความรุนแรงประเทศเวียดนาม, อินโดนีเซีย, ฟิลิปปินส์, กัมพูชา และในอนาคตจะเป็นประเทศเมียนมาร์เป็นทางเลือกของนักลงทุน

ทั้งนี้ตั้งแต่ปี 2556 เป็นปีที่ตัวเลขการลงทุน (จริง) จากต่างประเทศสูงถึง 494,519 ล้านบาท แต่หลังจากนั้นจนถึงปี 2560 การลงทุน (จริง) ของไทยลดน้อยถอยลงต่ำกว่าศักยภาพที่ควรจะเป็น กล่าวคือในช่วง 5 ปีการลงทุนรวมกันหายไปถึง 1.1 ล้านล้านบาทซึ่งสอดคล้องกับตัวเลขการว่างงานซึ่งปรับตัวสูงขึ้นมาโดยตลอดจนปัจจุบันอยู่ที่ระดับร้อยละ 1.3 (แต่ก็ยังเป็นการว่างงานระดับต่ำเมื่อเทียบกับหลายประเทศ)

เหตุและผลของการขับเคลื่อนโครงการอีอีซี

1. Investment Wake Up ปลุกการลงทุนพื้นที่ภาคตะวันออก (ฉะเชิงเทรา, ชลบุรี, ระยอง) เป็นพื้นที่ลงทุนหลักของประเทศต่อเนื่องมากกว่า 3 ทศวรรษ เป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมขนาดใหญ่จำนวน 32 แห่ง จากทั้งหมด 59 นิคม เป็นสัดส่วนร้อยละ 54 ของนิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศ สามารถเชื่อมโยงกับท่าเรือแหลมฉบัง, ท่าเรือมาบตาพุด, มีระบบโครงสร้างพื้นฐานคมนาคมและโลจิสติกส์ที่ดีที่สุดของประเทศไทย เป็นแหล่งลงทุน (FDI) สัดส่วนร้อยละ 90 ของการลงทุนจากต่างประเทศ
2. EEC : World-Class Economic Zone เป็นการลงทุนครั้งใหญ่ที่สุดของประเทศ รัฐบาลมีแผนลงทุน 1.66 ล้านล้านบาท (พ.ศ.2561-2565) ลงทุนโครงสร้างพื้นฐานใหม่ ทั้งพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังเฟส 3 ท่าเรือพาณิชย์สัตหีบ สนามบินแห่งที่ 3 (อู่ตะเภา) ระบบมอเตอร์เวย์ รถไฟรางคู่และความเร็วสูง
3. Tailor Made เงื่อนไขการลงทุนต่อรองกันได้ สามารถเอื้อให้ต่างชาติเช่าที่ดินได้ 50+49 ปี สิทธิประโยชน์ทางภาษีสำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายเกินกว่าระดับพรีเมียมของบีโอไอ สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนสูงสุดเมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน
4. Smart City 4.0 การลงทุนในอุตสาหกรรมดิจิทัล จะทำให้ฉะเชิงเทรา-ชลบุรี และระยอง จะเป็นอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ จะเกิดพื้นที่ใหม่ทางเศรษฐกิจตลอดเส้นทางรถไฟความเร็วสูง ชลบุรี อาจะกลายเป็นเมืองท่าทั้งด้านสินค้าและการท่องเที่ยว (Ocean Ship Tourism)
5. Smart Digital Hub ศูนย์กระจายสินค้าอี-คอมเมิร์ซที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค ซึ่งอาลีบาบา กรุ๊ป ได้มีโครงการลงทุน 1.1 หมื่นล้านบาท เป็นศูนย์กระจายสินค้าทั้งอุตสาหกรรม-บริการ-ท่องเที่ยว-โอทอป และเกษตรกรรม
6. NEW EMPLOYMENT สร้างการจ้างงาน 100,000 ตำแหน่ง, สร้างฐานภาษีใหม่และการขยายตัวทางเศรษฐกิจปีละร้อยละ 6.7
7. THAILAND : GLOBAL TOURISM HUB จุดขายภาคตะวันออกคือการท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งมีความพร้อมทั้งท่าเรือระดับนานาชาติและสนามบิน รวมทั้งรถไฟความเร็วสูง ไทยเป็นประเทศมีรายได้ด้านท่องเที่ยวเป็นอันดับ 3 ของโลกและเป็นอันดับ 9 ของประเทศซึ่งมีนักท่องเที่ยวมาเยือนมากที่สุด ขณะเดียวกันไทยติด 1 ใน 10 ของนักท่องเที่ยวจีนที่มาแต่ละปีประมาณ 11-12 ล้านคน (ตัวเลขนักท่องเที่ยวปี 2561 จำนวน 38 ล้านคน มูลค่า 2.2 ล้านล้านบาท)

ความท้าทายและเป้าหมายที่แท้จริงในการพัฒนา EEC

อีอีซีเป็นการลงทุนครั้งใหญ่สุดของประเทศใน 5 ปีรัฐบาลจะลงทุนประมาณ 1.66 ล้านล้านบาท คาดหวังว่าจะมีเงินลงทุนจากต่างชาติเข้ามาในพื้นที่ 3 จังหวัดในภาคตะวันออกไม่น้อยกว่า 1.9 ล้านล้านบาท นายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เคยกล่าวว่าอีอีซีเป็นโครงการเพื่อวางฐานอนาคตของประเทศถึงแม้ว่าจะถูกวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นการสร้างความฝันที่ใหญ่เกินไป แต่ถือเป็นวิสัยทัศน์ของประเทศเพราะหลังจากโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ดเมื่อ 36 ปี ผ่านมาประเทศไทยไม่เคยมีการลงทุนขนาดใหญ่ในการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่และเปิดรับการลงทุน (FDI) จากต่างประเทศ อีกทั้งมีกฎหมาย พ.ร.บ. เขตพัฒนาเขตภาคตะวันออก ภายใต้คณะกรรมการนโยบายทำให้สามารถต่อรองเงื่อนไขการลงทุนแบบ “Tailor Made” โดยไม่จำเป็นต้องใช้เงื่อนไขของ BOI เป้าหมายที่แท้จริงของการพัฒนา EEC ไม่ควรวัดจากเพียงยอดลงทุนที่ได้รับ หรือจำนวนบริษัทชั้นนำระดับโลกที่มาลงทุน แต่ควรวัดจากความสามารถเทคโนโลยีของประเทศ และทักษะของแรงงานไทยที่เพิ่มขึ้น

ด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นความท้าทายการพัฒนารถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน คือ ดอนเมือง สุวรรณภูมิ และอู่ตะเภาที่มีความเสี่ยงสูงและต้องใช้เวลาานกว่าจะคุ้มทุน เกี่ยวข้องกับการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ใช้เงินจำนวนมาก แหล่งเงินจะมาจากไหนและหลังเลือกตั้งหากมีการเปลี่ยนรัฐบาลอาจมีการเปลี่ยนแปลงเพราะพรรคการเมืองขนาดใหญ่ที่ไม่ได้ชูนายกคนนอกอาจเข้ามาเรือโครงการ

อีกทั้งควรมีการถอดบทเรียนในอดีตในการดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติ โดยไม่ได้สร้างความสามารถทางเทคโนโลยีของตัวเอง และไม่ยกระดับทักษะของแรงงานไทย จะไม่เพียงพอที่จะทำให้ไทยกลายเป็นประเทศรายได้สูง ประสบการณ์ของประเทศต่างๆ ในโลกก็ชี้ว่า ไม่มีประเทศใดที่สามารถหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางลำพังด้วยการลงทุนจากต่างชาติได้เลย ที่สำคัญการเดินหน้าอีอีซีจะไม่สัมฤทธิ์ผลหากไม่มีการปฏิรูปกฎระเบียบและการบริการภาครัฐที่รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในระยะยาวความต่อเนื่องของนโยบายการลงทุน

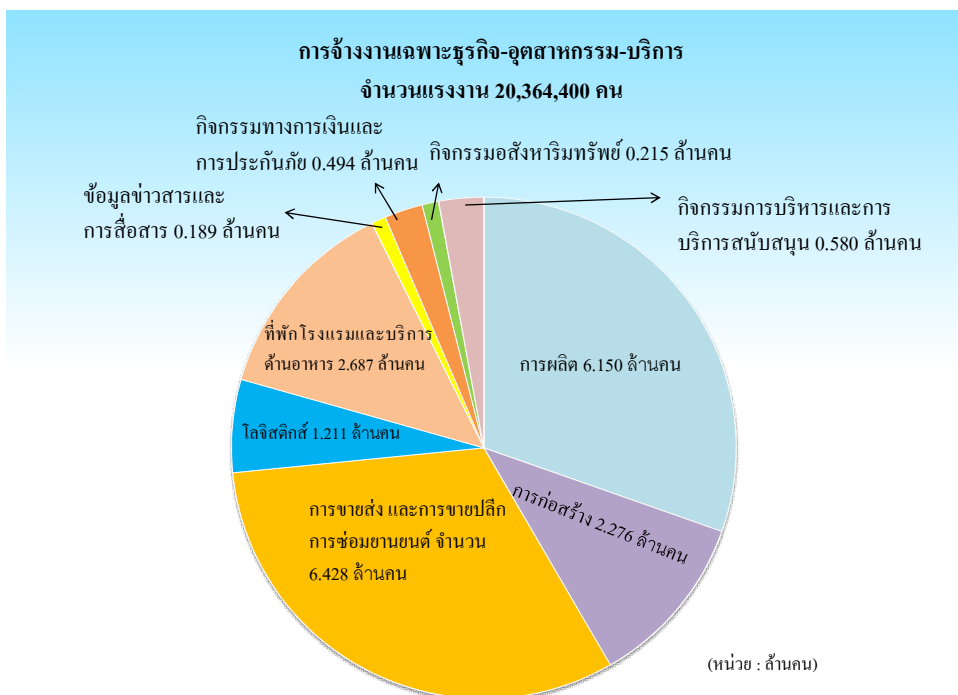
สำหรับท่าทีของนักลงทุนชาวต่างชาติต่อการตอบสนองต่อการลงทุนใน EEC เช่น จากบริษัทผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่ โตโยต้า นิสสัน และ BMW ต่างแสดงความสนใจในการลงทุนเพิ่ม เพียงยังรอความชัดเจนของนโยบายการสนับสนุนการผลิตรถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า (EV) ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ขณะที่นักลงทุนญี่ปุ่นมีความมั่นใจและมีแผนการลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย โดยบริษัท ซุมิโตโม อิเล็กทรอนิกส์ วินเทค (ไทยแลนด์) จำกัด เตรียมจัดตั้งสาขาและศูนย์ฝึกอบรมบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านอิเล็กทรอนิกส์ (Technical Learning Academy) ในพื้นที่ EEC ด้วยงบลงทุน 150-200 ล้านบาท คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2018

อีกทั้ง บริษัท อาลีบาบา กรุ๊ป โฮลดิ้ง ซึ่งเป็นบริษัทอีคอมเมิร์ซขนาดใหญ่ของจีนและระดับโลก ได้ลงนามในข้อตกลงกับรัฐบาลไทย 4 ฉบับในปลายเดือนเมษายน 2561 โดยลงทุนมูลค่า 1.1 หมื่นล้านบาท ในการสร้าง Smart Digital Hub ซึ่งจะเป็นศูนย์กระจายสินค้าอี-คอมเมิร์ซที่ใหญ่ที่สุดในภูมิภาค ให้แล้วเสร็จภายในปี 2019 นอกจากนี้การบินไทยได้บรรลุข้อตกลงเบื้องต้นกับแอร์บัสในข้อตกลงความร่วมมือ โครงการพัฒนาศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (TG MRO Complex Development) โดยเลือกไทยเป็นหนึ่งในศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO Campus) ด้วยความเหมาะสมเรื่องที่ตั้งและความเชื่อมั่นที่มีต่อนโยบายเศรษฐกิจไทย

อย่างไรก็ตามการผลักดันเศรษฐกิจพิเศษตะวันออกควรมีการตั้งเป้าหมายที่เหมาะสมทั้งด้านเอ็นอีทีลงทุนรายใหญ่ของไทยและนักลงทุนต่างชาติขณะเดียวกันจะต้องมีความยืดหยุ่นที่จะให้นักลงทุนไทยขนาดกลางและเอสเอ็มอีเข้าถึงโอกาสของอีอีซี ด้วยการเชื่อมโยงซัพพลายเชนกับอุตสาหกรรมในเขตเศรษฐกิจอีอีซี

ด้านประเด็นการถ่ายทอดเทคโนโลยีถึงแม้จะมีอาลีบาบาเข้ามาช่วยแต่ด้านหลักควรมาจากการมีส่วนร่วมของมหาวิทยาลัยของไทยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าถึงเทคโนโลยีและถ่ายทอดให้กับคนไทยและธุรกิจไทยแต่ต้องไม่ละเลยการพัฒนาแรงงานไทยกลุ่มด้อยโอกาสรวมถึงไม่ละเลยด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะระบบนิเวศน์ซึ่งมีผลต่อการท่องเที่ยวของภาคตะวันออก อีกทั้งจะต้องมีกลไกที่จำเป็นรูปธรรมในการสร้างความสามารถของชุมชนอย่างจริงจัง

การเดินทางอีอีซีคงต้องตอบใจที่ว่าประเทศไทยจะได้อะไรเพราะสิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษี ซึ่งระยะยาวคงไม่ได้ทำรายได้ให้กับประเทศ ในด้านการจ้างงานภาคตะวันออกจังหวัดชลบุรี, ระยอง, ฉะเชิงเทรามีสถานประกอบการรวมกันประมาณ 26,450 คิดเป็นร้อยละ 6 ของสถานประกอบการทั่วประเทศ ขณะที่จำนวนแรงงานมีประมาณ 1.316 ล้านคนคิดเป็นร้อยละ 12.26 ของประเทศ ซึ่งเป็นการใช้แรงงานไม่มาก ตัวเลขการจ้างงานใหม่ประเมินว่าใน 5 ปีข้างหน้าจะสามารถจ้างงานได้ 1.0 แสนตำแหน่งหรือคิดเป็นร้อยละ 3 ของการจ้างงานใหม่ในแต่ละปีทั่วประเทศ

ระเบียบเศรษฐกิจอีอีซี...กับความเห็นต่าง

1. ขาดการศึกษาและผลกระทบที่ชัดเจน หลายประเด็นของ พ.ร.บ. อีอีซีไม่เหมาะสม, ขาดการรับฟังความคิดเห็นคนในพื้นที่, อาจมีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ, ขาดการประเมินสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพ ชลช (ที่มา : กลุ่ม EEC. WATCH และเครือข่ายประชาชนคนภาคตะวันออก)
2. ขาดการสร้างความสามารถที่เข้มแข็งของธุรกิจไทยในระยะยาวเป้าหมายของอีอีซีไม่ควรวัดเพียงยอดเงินลงทุนหรือจำนวนบริษัทชั้นนำของโลกที่จะมาลงทุนแต่ต้องพัฒนาทักษะ, สร้างขีดความสามารถของธุรกิจ-อุตสาหกรรมไทยและความเข้มแข็งของ SME และธุรกิจระดับชุมชน
3. ผลประโยชน์ของชาติอยู่ตรงไหนเป็นครั้งแรกที่รัฐบาลลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสูงถึง 1.66 ล้านล้านบาท ถูกมองว่าอาจไม่คุ้มทุนในเชิงพาณิชย์และให้สิทธิประโยชน์สูงสุดแต่ใช้แรงงานน้อย, ยกเว้นภาษีนิติบุคคลสูงสุด 15 ปี, การรวบรัดศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เสร็จภายใน 1 ปี
4. มาตรการดึงดูดนักลงทุนมีต้นทุนสูงการยกเว้นภาษีต่างๆ สิทธิประโยชน์แบบ TAILOR MADE การจ้างงานที่ต่ำ มีสัดส่วนการจ้างงานใหม่เพียงร้อยละ 3.07 ต่อปี, การดึงดูดทุนจากบริษัทระดับโลกไม่ได้สร้างความสามารถทางเทคโนโลยีของตนเองไทยจะไม่ทันกับต่างประเทศรายได้ปานกลางระดับสูง (ที่มา : TDRI)
5. ช่องว่างของความเหลื่อมล้ำเชิงพื้นที่สูงขึ้นโครงการพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ 3 จังหวัดภาคตะวันออกซึ่งมีรายได้ติด TOP5 ของประเทศมีรายได้ GPP/ ประชากรสูงถึง 4.89 เท่า เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่นๆ ไม่รวมกทม.และปริมณฑล จะยิ่งเพิ่มช่องว่างของรายได้ให้สูงมากยิ่งขึ้น
6. ชุมชนในพื้นที่ได้อะไรจากการพัฒนาการลงทุนมาจากต่างชาติและนักลงทุนนอกพื้นที่ ถึงแม้ทำให้รายได้เฉลี่ยต่อประชากร (GPP Per Capital) มีสูงขึ้นแต่ประชาชนในพื้นที่กลับได้ผลประโยชน์เพียงไม่มาก แต่ต้องแบกรับปัญหาต่างๆ เช่น ค่าครองชีพที่สูง, มลพิษทั้งจากของเสียและมลพิษจากการจราจร รวมทั้งผลกระทบต่างๆที่จะตามมา
7. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมและมาตรการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม, นิเวศน์ด้านการท่องเที่ยวและผลกระทบต่างๆ จำเป็นที่จะต้องให้ชุมชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้-การเข้าถึงข้อมูลต่างๆที่มีผลต่อสาธารณะและการมีส่วนร่วม-ประเมินผลกระทบที่จะตาม ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม, ระบบนิเวศน์ด้านการท่องเที่ยว, ด้านสุขภาพและผลกระทบต่างๆที่อาจมีผลต่อชุมชน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในอดีตจากโครงการพัฒนาอีสเทิร์นซีบอร์ด
8. สิทธิการเช่าที่ดิน 99 ปีอาจยาวเกินไปถึงแม้ พ.ร.บ. อีอีซีระบุว่า 50 ปี และสามารถขยายต่อได้อีก 49 ปี (แต่กฎหมายส่งเสริมการลงทุนและการเช่าอสังหาริมทรัพย์ต่างก็มีช่องว่างอยู่แล้ว)

สรุปเดินหน้าระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก...แต่ต้องตอบโจทย์ :

อีอีซีเป็นการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่หลังจากประเทศไทยกินบุญเก่าจากการลงทุนโครงการอีสเทิร์นซีบอร์ดมากกว่า 36 ปี ตัวเลขการลงทุนย้อนหลัง 5 ปีแสดงชัดเจนว่าที่ผ่านมากการลงทุนของไทยลดน้อยถอยลงจากขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและการเปลี่ยนไปของภูมิทัศน์การลงทุนจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยเฉพาะเวียดนามได้ก้าวเข้ามาเป็นหมายเลขหนึ่งของการลงทุนภูมิภาค

ต้องยอมรับว่าอุตสาหกรรมเป้าหมายจะก่อให้เกิด “INDUSTRY 4.0” สำหรับยุคหน้า ด้วยศักยภาพของพื้นที่และสิทธิประโยชน์ทางภาษี รวมถึงบริษัทขนาดใหญ่ซึ่งประเทศไทยเป็นฐานการผลิตอยู่แล้ว เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์, อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งประเทศไทยมีเครือข่ายซัพพลายเชนต้นน้ำและกลางน้ำที่ดีกว่าประเทศในภูมิภาคซึ่งจะเป็นปัจจัยให้เกิดการลงทุนใหม่ (NEW INVESTMENT)

รัฐบาลประเมินว่าการลงทุนจากต่างประเทศแต่ละปีจะไม่น้อยกว่า 4.5-5.0 แสนล้านบาทต่อปี โดยคาดว่าจะสามารถดึงดูดการลงทุนได้มากกว่า 1.9 ล้านล้านบาท อีกทั้งจะทำให้ภาคตะวันออกโดยเฉพาะจังหวัดชลบุรีกลายเป็นเมืองท่าทางทะเลของไทย (OCEAN PORT CITY) คล้ายนครเซี่ยงไฮ้, นครนิวยอร์กและนครโอซาก้า แต่ต้องมีการวางผังเมืองให้สอดคล้องกับเส้นทางโลจิสติกส์ใหม่

อย่างไรก็ตามอีอีซี...เป็นการลงทุนของไทยครั้งประวัติศาสตร์ที่ใช้เงินมากที่สุดรัฐบาลต้องใจกว้างรับความคิดเห็นรอบด้านไม่ว่าจะเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือความเห็นต่าง โดยเฉพาะการลงทุนสร้างท่าเรือขนาดใหญ่ที่จะรองรับตู้คอนเทนเนอร์มากกว่าถึง 18 ล้าน TEU/ปี คงต้องพิจารณาความคุ้มค่าเชิงพาณิชย์ และอีกทั้งอุตสาหกรรมดิจิทัลเน้นเชิงมูลค่าไม่ได้เน้นปริมาณที่ต้องใช้ตู้คอนเทนเนอร์จำนวนมาก

นอกจากนี้ควรประเมินผลกระทบทุกมิติที่จะเกิดขึ้น โดยเฉพาะด้านนิเวศน์ทั้งดิน, น้ำ, อากาศ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกและต้องสามารถตอบโจทย์ ด้านความเหลื่อมล้ำและการกระจายรายได้ซึ่งเดิมจังหวัดจะเชิงเตตรา, ชลบุรี, ระยองติดอยู่ใน TOP5 ของประเทศอยู่แล้ว อานิสงส์จะมีไปสู่ส่วนอื่นๆและจังหวัดอื่นๆของประเทศได้อย่างไร โอกาสของธุรกิจไทย-เอสเอ็มอีจะอยู่ตรงไหนและจะสามารถเข้าถึงได้อย่างไร แน่แน่นอนว่าในเชิงภาพรวม “อีอีซี” จะยกระดับประเทศไทยให้มีรายได้สูงแต่ต้องกระจายไม่ใช่กระจุกเฉพาะทุนใหญ่และทุนต่างชาติ คำถามคือ.....จะทำอย่างไร

หากจะคัดลอกบทความนี้หรือนำบางส่วนไปใช้ในงานต่างๆโปรดอ้างอิงชื่อผู้เขียนบทความ
สามารถ Download PowerPoint ได้ที่ www.tanitsorat.com
และสามารถติดตามรายงาน-บทความอื่นๆได้ที่ช่องทาง
www.tanitsorat.com / Facebook : tanit.sorat
Youtube : V-Serve Skill Channel